

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek
in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti
prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto 15 K
3/4 10 „
1/2 5 „

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob no-
vem letu „Kazipot po Geriskem in Gradiškanskem“ in
„Kazipot po ljubljani in kranjskih mestih“, dalje dva-
krat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštah
zvez“.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici
št. 7 I. nadst. v »Goriški Tiskarni« A. Gabršček
Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo
Oglašajo se poslanice se računijo po Petit-vrstah če
tiskano 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaki
vrsti. Večkrat po dogodbi. Večje črke po prostoru. —
— Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsti. Za
obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Layrč.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 33. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst.
Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12.
dopoludne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in
praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnništvo se na-
haja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni.
Naročnino in oglase je plačati loco Gorica
Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.
Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne
spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le
upravnistvu.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od »Soče« vsak
petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1-60.

»Soča« in »Primorec« se prodajata v Gorici v
naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: Schwarz v Šolske
ul., Jellersitz v Nunski ul., Ter. Leban na tekalšču Jo-
Verdi, Peter Krebelj v Kapucinski ulici, I. Bajt v po-
kopališčni ulici, I. Matiusi v ulici Formica, I. Hovašek
v Korenski ulici št. 23; v Trstu v tobakarni Lavrenčič
na trgu della Caserma

Obrnite jim hrbet!

V klerikalni stranki je razkol. Gre-
gorič se pravi, da razkol tiči globoko v stranki
ter da ga ne bo še kmalu konec. Torej ravs
in kavs v klerikalni hiši.

Naša dežela pa ne potrebuje ravsa in
kavs, ampak potrebuje dela za boljše bo-
dočnost goriških Slovencev. Tako delo
opravlja naša prava ljudska stranka. Njene
organizacije se vršijo počasi po naših domačih
potrebah. Ob volitvah v deželni zbor je po-
kazala svojo moč ter poslala v deželno hišo
9 mož, ki so hoteli pričeti tam pravo delo
za ljudstvo, ali to je preprečil dr. Anton
Gregorič. Ljudska stranka dela ter se ozira
na voljo ljudstva. Klerikalna stranka ima pa
preprij v svoji sredi. Dr. Gregorič, mlajši
duhovnik in pa tisti „politiški otroci“, ki
so hodili med ljudstvo, so si v lasih. Zmer-
jajo se in bijejo, da je kaj. Pa ne morda
za sveto vero, ampak prav v svoje osebne
namene. „Politiški otroci“ so kričali pred
volitvami, da gre za sveto vero. V dežel-
nem zboru pa ni šlo za sveto vero, ampak za
Gregoričeve kaprice in za Gregoričovo hu-
dobijo, katera hoče opehariti naše ljudske
poslance za udeležbo v deželni upravi potem
deželnega odbora. Vera je bila dr. Gregoriču
tako malo mar, da se je zvezal z laškimi
liberalci, reprezentanti brezverstva, da bi le
tako mogel škodovati poslancem naše ljudske
stranke. Da pa naši poslanci, katere ljudstvo
vendar dobro pozna, niso taki „liberalci“ in
brezverci, kakoršne jih slika Gregoričeva
„Gorica“, je jasen dokaz to, da so se mogli
domeniti z goriškim prostom glede volitev v
deželni odbor. Kdo pa tudi bo tukaj iskal
vero in brezverje? Gre le za gospodarsko
delo. In gospodarskega dela hočejo
naši poslanci, pravega gospodarskega dela v
korist ljudstvu. Tako hočejo tudi poslanci
laške ljudske stranke. Gregorič pa tega
noče, marveč hoče prepustiti vse Pajerjevi
volji, da bomo ubogi Slovenci le še več pla-
čevali ter vlekli deželo iz finančnega poloma.

Gregorič se je postavil proti volji na-
šega ljudstva, ker je pričel obstruk-
cijo s hudobnim namenom, da bi
izoliral in osmešil naše ljudske
poslance. Strankarska strast ga je zvila,
da je deloval proti ljudskim koristim.

Tako dela Gregorič proti ljudstvu. Vrh
tega pa divja v klerikalni stranki razkol, ki
tudi ni v korist ljudstva. Razkolni bratje ne
bodo rešitelji našega kmeta.

Sedaj pa vprašamo vse tiste, ki so iz
kateregakoli vzoka v klerikalnem taboru: Za
božjo voljo, kaj to boste gledali,
da se iz klerikalne stranke kar
naprej dela škoda kmetu? Vsi veste,
da je naši deželi potreba gospodarskega dela.
Prepir pa tu izključuje delo. Razkol bo di-
vjaj naprej, dokler se po časnikih ne poko-
ljejo dr. Gregorič in „politiški otroci“.

Obrnite hrbet klerikalnim kolovodjam,
naj se ravsa in kavs med seboj — pa
vstopite v vrsto naše prave ljud-
ske stranke!

Pri nas se dela, mirno dela, in se bo
vedno bolj delalo za koristi goriških Sloven-
cev. Mi smo složni — pri klerikalcih pa
ravs in kavs. Tisti, ki so se toliko tolkli po
prsih s svojo slogo, se kregajo in tepejo go-
tovo ne v korist ljudstva.

Somišljeniki! Razlagajte ljudem sedanj
položaj, da obrnejo še pravočasno hrbet škod-
ljivcem, da se preprečijo še večje škode.

Tu ne gre nič za vero — tu gre za
gospodarsko delo. Ljudska, gospodarska je
naša stranka.

Mi puščamo vero v miru. Če pa kdo iz
ljudstva v kakem dopisu malce pokrtači črno
suknjo komu, ki jo je umazal v cerkvi ali v
politični borbi, radi tega vendar še nismo
stranka brezvercev!

Gospodarskega dela bočemo mi za vse,
oni hočejo ravs in kavs. Zato svarimo naše
ljudstvo, naj se ne dá pehati sedaj za Gre-
goriča, sedaj za tiste v klerikalni stranki,
ki so proti njemu — svetujemo pa, naj se
oklenejo naše prave ljudske stranke vsi oni,
ki po večini zapeljani stojijo še v klerikalni
stranki, ki je razdvojena in razcepljena ter
ne bo nikoli več složna.

Obrnite hrbet razkolnim bratom v Go-
rici in na deželi pa pritecite pod prapor naše
prave ljudske stranke, v kateri je bodočnost
goriških Slovencev.

Slovensko sirotišče v Gorici.

Občine darujejo prispevke za slo-
vensko sirotišče v Gorici.

Gotovo, da je slovensko sirotišče
v Gorici potrebno. To priznavamo vsi.
Prav je torej, da se tako sirotišče
otvori. Ali prav ni, da se hoče s
slovenskim sirotiščem oko-
ristiti po svoje klerikalna
stranka.

Denar pobirajo od vseh, komandi-
rati hočejo v zavodu pa samo kleri-
kalci. Dr. P. je zadnjič v »Prim. listu«
povedal, da čaka sirotišče na klerikalce,
da bodo oni gospodovali v njem.

Mnogo naprednih občin je dalo v
zadnjem času znatne prispevke za »Si-
rotišče«. Povemo, da niso storile prav.

»Sirotišče« bo važen zavod. Ker se
apeluje na prispevanje vseh, ne sme
biti zavod last nobene stranke, ampak
odbor mora biti sestavljen tako pre-
vidno, da se ne da nikomur vzroka,
odtegniti zavodu pomoč.

O tej reči smo že pisali. Pa smo
primorani še pisati. Klerikalci se hočejo
okoristiti v svoji politiki s sirotiščem,
kakor se okoriščejo s »Šolskim Domom«,
katerega prav to dni tlači dr. Gregor-
ič zopet v blato klerikalne politike. Ali
kakor mora biti »Šolski Dom« le last
naroda, takisto mora biti tudi s siro-
tiščem. To je pravo stališče, ne pa da so si
klerikalci že naprej zagotovili svojo pre-
moč v odboru. Po pravilih morajo biti:
ravnatelj, podravnatelj, bla-
gajnik in prefekt slovenski du-
hovniki v Gorici. Zavod bo torej v

duhovskih rokah, to je toliko, ko-
likor v rokah klerikalne stranke —
»brezverski« naprednjaki, katere zmerja
Gregorič te dni zopet z zatelebanci, pa
naj odpirajo denarnice ter darujejo de-
nar v klerikalne namene. To ne sme
biti!

Priznavamo potrebo sirotišča. Proti
prispevanju za ta zavod pa bomo to-
liko časa, dokler se ne spremene
pravila.

Občine in zasebniki, ki dajejo de-
nar za sirotišče, naj zahtevajo najprvo
premembo pravil — da se postavi
zavod na neutralna tla, potem bodo
sledili prispevki.

Vsak razsoden človek mora nam
dati prav.

Naprednjaki! Ravnajte se
po tem navodilu!

Kje so trte, namenjene revnim kolonom v občini Št. Ferjan?

Cujemo, da je letošnje spomlad
dalo namestništvo okoli 7000 trt za ob-
čino Št. Ferjan, in sicer v brezplačno
razdelitev.

Čujemo, da so te trte prišle v Št.
Ferjan pa da jih ubogi koloni niso do-
bili, čeprav so bile njim namenjene.

Kdo je dobil te trte, kako so se
porabile?

Morda nam vedo povedati kaj o
tem generalu na Gregoričevi strani ali
na strani »novostrujarjev«, ker Št. Ferjan
je še klerikalna postojanka?

Najprvo je dolžno oglašiti se žu-
panstvo, da se dožene, kako je s to
rečjo, o kateri se sedaj toliko govori
po Št. Ferjanu ter je sploh že široko
znana.

Nam se zdi, da tiči tu zadej lep
klerikalni škandal!

Dvajset let pozneje.

Nadaljevanje

„Treh mušketirjev.“

Francoski spisal:

ALEXANDRE DUMAS.

(Dalje.)

Goloroki človek, ki je bil videti kak mesarski po-
močnik, je odšel z dvema tovarišema preko ozke, sa-
motne ulice, ki je vodila strmo navzdol proti reki.

D'Artagnan je spustil Athosovo roko ter se od-
pravil za surovežem.

Ko so prišli oni trije že blizu reke, so zapazili,
da jih prijatelji zalezujejo; vstavili so se, pogledali
drzno Francozom v obraz ter se začeli porogljivo
muzati.

— Jaz ne znam angleško, pravi d'Artagnan
Athosu, toda vi znate, in zato mi boste za tolmača.

Pri teh besedah pospešijo prijatelji korake ter
prehitijo kmalu one tri. Toda d'Artagnan se hipoma
obrne ter gre naravnost proti mesarskemu pomočniku,
ki se vstavi; d'Artagnan se dotakne s koncem ka-
zalca njegovih prsi ter reče Athosu:

— Prijatelj, ponovite mu sledeče: »Bil si bojaz-
ljiv, žalil si človeka, ki se ni mogel braniti, oskru-
nil si obličje svojega kralja, umri!«

Athos, ki ga je d'Artagnan držal za roko, pre-
stavi bled kot strah, te čudne besede mesarju, ki je
videl te pomembne priprave in strahovito oko d'Ar-

tagnanovo ter se hotel braniti. Ko je Aramis to zapa-
zil, je segel z roko po meču.

— Ne z mečem, ne z mečem! pravi d'Artagnan,
meč je za plemiče!

Nato zgrabi mesarja za vrat ter pravi Porthosu:
— Porthos, pobijte tega človeka z enim samim
udarcom svoje pesti.

Porthos vzdigne svojo strahovito pest, ki zažvižga
kakor pšica skozi zrak, in težak udarec prileti za-
molklo na črepinjo nesramneža ter mu jo zdrobi.

Mesar se zgrudi, kakor se zgrudi vol pod udar-
cem bota.

Njegovi tovariši so hoteli vpiti, hoteli so zbežati,
a zmanjkalo jim je glasu in njihove tresoce se noge
so se upognile pod njimi.

— Recite jim še to, Athos, nadaljuje d'Artagnan:
»Tako bodo umrli vsi, ki pozabijo, da je uklenjen člo-
vek posvečena stvar, da je kralj-jetnik dvakratni na-
mestnik Gospodov.«

Athos ponovi d'Artagnanove besede.

Onadva sta gledala nemo, pokoncu stoječih las
truplo svojega tovariša, ki je plavalo v mlaki črne
krvi; nato se jima je hkratu vrnil glas in moč, in
zbežala sta z glasnim krikom, sklepaje roke.

— In sedaj ne dvomite več nad menoj in bodite
mirni, pravi d'Artagnan Athosu; vse, kar zadeva kra-
lja, je moja skrb.

VI.

White-Hall.

Parlament je obsodil Karla Stuarta na smrt, ka-
kor je bilo lahko pričakovati. Politične obsodbe so
vselej samo prazne formalitete, zakaj iste strasti, ki

spravijo obtoženca na zatožno klop, ga tudi obsodijo.
To je ona strašna logika vseh revolucij.

Dasi so naši prijatelji pričakovali to obsodbo,
jih je vendar navdala z bolestjo. D'Artagnan, čegar
duhovitost ni našla nikdar več virov nego v skrajno
kočljivih položajih, je vnovič prisegel, da poskusi vse,
s čemer bi preprečil razvoj te kavave žaloigre. Toda
kako? S čim? To vse mu je bilo še nejasno. Vse je
bilo še odvisno od različnih okoliščin. Gotovega na-
črta ni še imel, toda da se dobi za to čas, je bilo ne-
obhodno potrebno preprečiti, da se ne izvrši obsodba
že naslednjega dne, kakor so bili to določili sodniki.
Edino sredstvo je bilo, odstraniti rablja iz Londona.
Če izginjajo, ne bo mogla izvršiti obsodba.
Gotovo bi potem poslali po rablja v mesto, ki je naj-
bližje Londonu, a s tem bi bil dobljen vsaj en dan,
in v takem slučaju pomeni en dan morda rešitev!
D'Artagnan vzame torej nase to nad vse težko
nalogo.

Nič manj blazeno ni bilo, obvestiti Karla Stuarta
o tem, da ga bodo skušali rešiti, zato da bi ta koli-
kor možno podpiral svoje zaščitnike, ali da ne bi
storil vsaj ničesar, kar bi jih oviralo pri njihovem
početju. To nevarno skrb prevzame Aramis. Karl
Stuart je bil prosil, naj se dovoli škofu Juxonu, da
ga obišče v njegovi ječi v White-Hall-u. Mordaunt
sam je prišel še tisti večer k škofu, da mu pove kra-
ljevo pobožno željo ter mu obenem da Cromwellovo
dovoljenje. Aramis je sklenil, da pripravi s siloma
ali pa s prigovarjanjem škofa v to, da ga pusti na-
mesto sebe, okičenega z vsemi svojimi mašniškimi
znaki, v palačo White-Hall.

Kranjska hranilnica in slovenski denar.

Kakšno je nadzorovanje „Kranjske hranilnice“?

Ker smo vzeli za podlago vseh izvajanj v tem strokovnem članku računski zaključek „Kranjske hranilnice“ za leto 1907., poiščimo najprej v tem sledove nadzorstva.

In res zasledimo tale

Zapisnik

napravljen pri reviziji bilance pro 1907.

Navzoti:

Podpisani.

Podpisani revizorji so predloženi računski zaključek pro 1907. danes natančno preiskali in zadobili prepričanje, da se podatki popolnoma ujemajo z vsemi glavnimi in pomožnimi knjigami hranilnice-zastavljalnice in da je bilanca sestavljena strogo po obstoječih predpisih.

Ljubljana, 21. februarja 1908.

Adolf Kordin. Franc Schantel. Peter Kosler.

Vsa čast, kdor zna pa zna, ali, kakor je nekdo nekdanj rekel: „Znat“ se mora“.

Imenovani trije gospodje so dne 21. februarja 1908. — torej v enem samem dnevu — natančno preiskali računski zaključek „Kranjske hranilnice“ za leto 1907. ter zadobili prepričanje, da se podatki (die Ergebnisse) računskega zaključka popolnoma ujemajo z vsemi glavnimi in pomožnimi knjigami hranilnice in se zastavljalnice.

Vseh hranilnih vlog je bilo koncem leta 1907. 34.910. Vlog iz nabiralnikov 420. Vlog starostne hranilnice a) 620. Vlog starostne hranilnice b) 756, skupaj torej 36.706.

Ako so vsako minuto primerjali natančno dve vlogi — kar je pa mnogo, če se upošteva stanje začetkom leta, med letom vloženo, med letom vzdignjeno, obresti in končno stanje koncem leta — bi rabili samo za to delo 12 dni in 18 ur — ako bi neprenehoma delali — noč in dan, dan in noč — brez vsakega odmora. — Seveda je to izključeno in nemogoče. — Recimo pa, da bi primerjali na dan res celih 8 ur — bi rabili za natančno primerjanje celih 38 dni.

Glede drugih postavk računskega zaključka nečemo preiskovati, koliko dni bi dale dela, saj nam zadostuje, da so revizorji izvršili delo, za katero se rabi nad dva meseca, v enem dnevu — in to nam jasno pove, kako so revizorji svoje delo izvršili.

Ker pa poznamo § 27. regulativa za hranilnice z dne 26. septembra 1844 in ker poznamo § 22. pravil „Kranjske hranilnice“, ki govorita o vladnem komisarju, kateri naj hranilnico nadzoruje, poudarjamo, da najdemo v računskih zaključkih vseh drugih kranjskih hranilnic vladnega komisarja navedenega — samo

„Kranjska hranilnica“ ga je v svojem računskem zaključku zamolčala — zakaj?

Gospod vladni komisar je skupno s hranilničnim referatom deželne vlade „Kranjsko hranilnico“ pregledal dne 6. oktobra 1908 — torej je to delo tudi izvršil v enem samem dnevu — in to nam zadostuje.

Edinole strokovna revizija je kaj vredna in „Kranjska hranilnica“ ni podvržena taki strokovni reviziji.

Strokovna revizija upeljana je celo pri vseh posojilnicah in obstoji poseben revizijski zakon, kateri predpisuje, da morajo biti posojilnice in druge zadruge po strokovnjakih revidirane.

Zakaj se ne da „Kranjska hranilnica“ revidirati po strokovnjakih?

Z ozirom na zakon bi bila to prostovoljna revizija po strokovnjakih, kakor jo že imajo razne druge hranilnice.

Ker pa ni naš namen, pisati kako bi v „Kranjski hranilnici“ moralo biti, temveč je naš namen pojasniti le razmere, kakršne so res, ponavljamo, kar smo dokazali:

„Kranjska hranilnica“ je društvo, obstoječe iz 65 samih nemških članov.

Stanje hranilnih vlog v „Kranjski hranilnici“ pada.

Skupni znesek rezervnih zakladov „Kranjske hranilnice“ je padel.

Za varnost hranilnih vlog v „Kranjski hranilnici“ ne jamči ne dežela, ne kaka občina — niti člani.

„Kranjska hranilnica“ ni podvržena strokovni reviziji.

Kranjska hranilnica ima nemško uradništvo — pa ne slovenskega.

„Kranjska hranilnica“ vzdržuje nemško šolstvo na Kranjskem.

„Kranjska hranilnica“ daruje v nemške namene ogromne zneske.

Kranjska hranilnica je glavnistebel kranjskega nemštva.

Priobčujemo ta članek radi tega, da vidijo oni, ki imajo denar v nemški kranjski hranilnici, kako nemodern je ta zavod, kako zaostaja za drugimi našimi zavodi. Kakor smo že rekli zadnjič, je mnogo denarja tudi iz naše dežele v nemški kranjski hranilnici in mnogo posojil je iz te hranilnice danih tudi v našo deželo, zlasti v gore. Zato pa naj pazljivo čitajo, kje in kako imajo shranjen svoj denar oziroma so udolženi.

Rojaki! Ozirajte se rajši na domače zavode, ki so ustrojeni čisto moderno, ki so

torej boljši v vsakem oziru od nemodernih. Pa že imajo nekateri to slabost, da silijo le k tujcu, čeprav se mu pod domačo streho daje lepša in ugodnejša prilika glede nalaganja denarja ali izposojevanja.

Rojaki! Svoji k svojim! Domače zavode moramo podpirati, potem bodo ti rastle vedno višje in višje v korist vseh, ki nalagajo denar in ki si izposujejo. Če bi bil ves slovenski denar naložen v slovenskih denarnih zavodih — kakšne lepe, velike denarne zavode bi imeli! Tako pa se pogostoma okorišča tujci s slovenskim denarjem v škodo Slovincem! Zadnji čas, da to neha!

DOPISI.

Iz cerkljanskega okraja.

Pri koči na Poroznu so sredi oktobra t. l. neznan zlikovci povzročili precejšnjo škodo. Izruvali so vrhu hriba nad kočo 6 m visok železen strelovodni drog odnesli mu konico in železno stalo, nadalje tri kažipotne table in dva stebra, na koja so bile table pričvrščene. Škode je okrog 50 K.

Iz goriške okolice.

Iz St. Andreja. — Letošnja suha pomlad je tukajšnji občini napravila mnogo škode. Krompirja je bilo malo, a sedaj nam je dolgotrajna suša zopet uničila jesenske pridelke, andivje je malo isto tako vrzot, repe pa skoro nič. Ubogi kmetič, ko se trudiš od zore do mraka v potu svojega obraza, a nimaš toliko pridelkov, da bi kril svoj trud, a zanašal se, da Bog da prihodnje leto bogatejšo letino, ki pokrije letošnji primanjkljaj.

Pred kakimi tremi tedni so zastopniki županstva naprosili tuk. g. kurata za molitev za dež, a mesto molitve je osorni kurat odločil odposlance z izgovorom, da organist bi ne prišel ob 7. uri zvečer orgljat in pa tudi ni to potrebno, ker on bode opravljal molitev za dež zjutra pri maši, kdor hoče, naj pride! Nima časa dušni pastir moliti za blagor svojih ovčic, pač pa ima časa za intrigiranje po občini. Toliko preprirov ni bilo v tukajšnji občini še nikdar! Mož, ki je poklican, da pase svoje ovčice na dobri paši, jih goni na nevarna pota, jim kali vodo, ščeva moza proti ženi, soseda proti sosedu.

Poprejšnji duhovniki so z vso vnemo pripravljali mladino, da je vredno pristopila k sv. obhajilu. Kako pa sedanjí g. kurat Jožef Kosovel malomarno opravlja ta posel, naj služi sledeči dogodek: Dva šoli odrasla dečka v tarosti 15—16 let bi bila rada pristopila k božji mizi, radi tega sta prosila ponka g. kurata, a mesto tega sta bila ozmerjana. Njiju skrbni stariši so na to prosili očete jezuite v Gorici za pomoč, kateri so jim tudi vstregli in o ča fanta skoro 3 tedne po 4 krat na teden poučevali v resnicah sv. vere in jih vsposobili, da sta vredno pristopila k prvemu sv. obhajilu. — Nima časa g. kurat — mora svoj prosti čas vporabljal za

spletkarije in ljubezen do svojega bližnjega. Čemu pa plačujemo g. kurata — ali ne za službo-božjo? Menda je on tukaj radi nas, in ne mi radi njega. — Nikar pa naj ne misli, da bomo mi tako plesali kot bo on godel!

Iz tolminskega okraja.

Slap pri Tolminu. — Neko nedeljo, kakor po moji navadi, grem k službi božji; bil sem že precej pozen, ko pridem do Roške cerkve, kamor sem se namenil, kar zagledam na zidu ob cerkvi sedečega našega drugega trebušnika in kaj vidim v rokah pobožnega Toneta? Gotovo bi se nobeden naprednjak ne zmožni le tisti, ki so že itak gotovi nebes! Tonček drži v rokah kolikor se da na velikem raztegnenega „Slovenca“. Našemu trebušniku toraj sedaj nadomestuje pri službi božji „Slovenec“ mašno knjižico ali rožni venec. Prihodnjič naj Tonček gre rajši k Andreju v Malcu med službo božjo čitat „Slovenca“, da ne bo motil naprednih ljudi s klerikalno politiko.

Nekdo.

Domače vesti.

Pevsko in glasheno društvo v Gorici je imelo v soboto svoj izredni občni zbor, na katerem je šlo v glavnem za to, da se izvoli predsednika, ker dosedanji predsednik zopetne izvolitve ni hotel sprejeti. Za predsednika je bil izvoljen gosp. profesor Ferdinand Seidl. Gospod profesor deluje že dolgo časa v odboru pevskega in glashenega društva in gotovo je, da bo istotako marljivo deloval v prid društva kot predsednik. — Izredni občni zbor je imenoval prejšnjega predsednika g. dr. H. Tuma za častnega člana za res velike zasluge, katere si je stekel za društvo.

Poroka. — Dne 24. t. m. se je poročil g. Janko vitez Bleiweis-Trsteniški, magistratni uradnik v Ljubljani, z g.čno Julijo Vončina. Vse najbolje!

Za „Družbo sv. Cirila in Meloda“ v spomin ljubljanskih žrtv 20./9. 08. — zbrali solkanski in grgarski pevci v gostilni Franca Milost na „Pošti“ K 530.

Table po naših krajih, ki naznanjajo kraj in politični okraj, so napisane po nemško in na drugem mestu slovensko. To je škandal, ki se mora odpraviti. Na Kranjskem odpravljajo take table ter jih nadomeščajo s samoslovenskimi. Glavarstvo nima tu nič ukazati. To je stvar občin. Če nima politična oblast nič proti temu, da so le laške table v Furlaniji, tudi ne sme imeti nič proti temu, da se napravijo v slovenskem delu dežele samo slovenski napis. Občine, zganite se!

Table so bile narejene pred 40 leti, krivično, kakor na Kranjskem, po zakonu o ljudskem štetju, da vlada določi, v kakem jeziku morajo biti pisane table. Tolmačiti se mora tako, kakor za Lahe in Nemece, da občina določi jezik. Nemščina pri nas ni deželni jezik, zato proč z njo na krajevnih napisih!

Athos pa je hotel preskrbeti vse potrebno, da bi mogli v slučaju uspeha ali neuspeha brez ovira ostaviti Angleško.

Ko se je stemnilo, so si dali sestanek v gostilni za enajsto uro, in vsak je odšel svojo pot, da izvrši svojo nevarno nalogo.

Palaco White-Hall so stražili trije polki jezdecov, pred vsem pa Cromwell, ki je bil v groznih skrbih ter prihajal in odhajal neprestano ali pa pošiljal svoje generale in agente.

Na smrt obsojeni vladar je bil sam v svoji navadni sobi, ki sta jo razsvetljevali dve sveči; žalostno je gledal razkošje svoje minule slave, zakaj na slednje uro vidi človek podobo svojega življenja v lepši in milejši luči nego kdaj poprej.

Parry ni bil ostavil svojega gospoda, in odkar je bil ta obsojen, ni še prenehal jokati.

Karl Stuart se je naslanjal s komolcem na mizo ter gledal neki medaljon, na katerem sta bili druga poleg druge slike njegove soproge in hčere. Čakal je najprej Juxona; za Juxonom pa smrtno muke.

Včasih mu je obstala misel pri vrlih francoskih plemičih, ki so se mu dozdevali že sto milj oddaljeni, bojna, nadzemska bitja, enaki podobam, ki jih vidimo v sanjah in ki izginejo, ko se vzbudimo.

In včasih se je Karl res vprašal, če niso vse to, kar se mu je zgodilo, morda sanje, ali pa vsaj mrzlična blodnja.

Pri tej misli je ostal, napravil par korakov, kakor bi se hotel ofresti svoje omotice, ter stopil k oknu. Toda pod oknom so se mu zableščale nasproti cevi ušk njegovih stražnikov. Tedaj si je moral priznati,

da ne spi in da so njegove krvave sanje bridka resnica.

Vrnil se je molče na svoj naslonjač, se naslonil zopet s komolcem ob mizo, spustil glavo na dlan ter se zamislil.

— Ah! je vzdihnil sam pri sebi, ko bi imel vsaj za spovednika katerega izmed onih svetlih luči Cerkev, katerih duša je motrila vse skrivnosti življenja, vso ničevost naše slave, morda bi njegov glas udušil tožbe moje duše! Toda dobil bom duhovna nizkega mišljenja, kateremu sem v svojo nesrečo uničil karijero in premoženje. Govoril mi bo o Bogu in smrti, kakor je govoril že drugim umirajočim, in ne bo razumel, da ostavlja ta umirajoči kralj svoj prestol usurpatorju, dočim njegov lastni otroci nimajo kruha.

Nato približa kralj sliko svojim usniscam ter zašepče po vrsti imena vseh svojih otrok.

Noč je bila, kakor smo že rekli, meglena in temna. Počasi je udarjala ura v zvoniku bližnje cerkve. Bleda luč plapolajočih sveč je pričarala v to veliko, visoko sobo prikazni, ki so odsevale v čudni luči. Te prikazni so bili dedje kralja Karla, ki so viseli tu v zlatih okvirih; na njih so se igrali zadnji modrikasti odsevi ognja, ki je ugašal v kaminu.

Karla se je polastila neizmerna žalost, zaril si je glavo med dlani ter mislil na svet, ki je tako lep, kadar ga človek ostavlja, ali bolje, kadar svet ostavlja človeka; na poljube svojih otrok, ki so tako sladki in mehki, zlasti če je človek za vedno ločen od teh otrok; potem je mislil na svojo soprogo, plemenito in pogumno bitje, ki ga je vzdrževalo do zadnjega trenutka. Snel si je s prsi dijamantni križec in

svetinj, ki mu jo je bila poslala po teh plemenitih Francozih, ter ju poljubil: ko se je pri tem domislil, da bo šele tedaj zopet videla te stvari, ko bo on ležal obglavljen v hladnem grobu, ga je spreletel tisti ledeni mraz, ki je kakor prvi plašč, s katerim nas ogrne neizprosna smrt.

V tej sobi, ki mu je vzbujala toliko kraljevskih spominov, kjer je bilo včasih toliko dvorjanov in kjer se je čulo toliko laskavih besed, tu je bil sedaj kralj sam z brezupnim strežajem, čegar plaha duša ni mogla dati tolažbe njegovi duši, in tedaj je padel kralju pogum na dno one slabosti in teme, kjer vlada samo zima in mraz; in, skoro neverjetno se glasi to, ta veliki kralj, ki je umrl tako veličastno, z udanim nasmehom na ustnah, ta kralj si je obrisal v temi solzo, ki je bila padla na mizo ter trepetala na zlato obrobjeni preprogi.

Tedaj pa se začujejo hipoma na hodniku koraki, vrata se odpro, luč kadečih se bakelj napolni sobo, v katero stopi duhovnik, oblečen v škofovsko obleko; z njim sta prišla tudi dva stražnika, katerima je kralj zapovedujoče mignil z roko, naj odideta.

Stražnika odideta, v sobi nastane prejšnji polmrak.

— Juxon! vsklikne Karl, Juxon! Hvala vam, moj poslednji prijatelj, prišli ste o pravem času.

Škof pogleda postrani in nemirno človeka, ki je ihtel v kotu za petjo.

— Daj, Parry, ne jokaj, pravi kralj; glej, Bog je prišel k nama.

(Dalje pride.)

— Govoriti bi se dalo o slovensko-laških napisih, ako napravijo v Furlaniji laško-slovenske — ako ne, morajo biti naši krajevni napisi le slovenski! Obține na delo!

Velik boj med vojaki in redarji je bil nastal v nedeljo ponoči v gostilni na Gorišču v Gorici. Tam se pleše vsako nedeljo in tam je zbirališče vojakov. Pravijo, da so navzoči Lahli žalili dragonce, na kar so segli ti po sabljah ter hoteli udariti po izživcih, pa so to preprečili 4 redarji, ki so bili službeno v gostilni. Pravijo pa tudi, da so hoteli vojaki plesati brezplačno, na kar je prišlo do prerekanja med vojaki in drugimi, pa je posegla vmes policija. Kakor hitro so začeli mišiti redarji, se je unel boj s sabljami. Vojaki so potegnili sablje, redarji tudi, redarji so streljali, in ta reč je trajala dlje časa. Ranjenih je okoli 15 vojakov, neki dragonec je dobil baje kroglice v vrat, ranjena pa sta tudi redarja Špacapan na glavi in Brešan na roki. Prišli so na pomoč še drugi redarji in tudi „bereitschaft“ 47. pešpolka s Travnika pod vodstvom jednega poročnika. Prišel je tudi voditelj okrajnega glavarstva, katerega pa je neki vojak grdo nahulil, tako da je šel grof Attems domov preobleč se v uniformo. Nekaj vojakov so aretirali, drugi so zbežali. Ta „bereitschaft“ 47. pešpolka se je vedla jako oblastno. V Gospodski ulici n. pr. se je kar pomešala med civiliste, katere so psovali vojaki s „Hunde“. Oficir ni mogel držati discipline. Pred nadškofijo je neki korporal iz „bereitschaft“ oklofotal mirnega pasanta brez povoda.

Najpametnejše, da se vojakom prepove pleše v javnih lokalih, ker tako radi nastanejo prepiri in pretepi, zlasti odkar imamo toliko raznega vojaštva v Gorici.

Socialni tečaj. „Novostrujarji“ klerikalne stranke na Goriškem so ustanovili v Gorici socialni tečaj v okviru Slov. kršč. soc. zveze. V tem socialnem tečaju bodo vili v glave onim, ki se bodo pustili prostovoljno trpinčiti, pravi krščanski socializem, na katerem sloni nova struja v klerikalni stranki. Pri nas na Goriškem vlada res strašanska nevednost na polju Krekovega socializma, niti klerikalci sami ga ne upoštevajo, da, celo proti njemu so in čujte, tudi predsednik kler. stranke je med protivniki krščanskega socializma. Vsekakor bi bilo dobro, ako se bi vpisal dr. Gregorčič v ta socialni tečaj, kjer bi se nazvel toliko lepih novih idej, da bi na mah izginil spor v klerikalnih vrstah.

Gregorčič se hvali, kako da je Gabrščeku nekdanj pomagati pri „Soči“ z denarnimi podporami. Če bi bil tudi res storil toliko, kolikor se hrupi, bi bil dal v glavnem le zase. „Soča“ je v tistih letih služila Gregorčiču; vrhno moč nad njo je imel on. Gabršček pa je delal zanj ter mu napravil ime, od katerega se sedaj živi. Če je kaj dal, mu je to Gabršček stotero in še več povrnil. Zato naj Gregorčič kar lepo molči o „podporah“.

Omenja posebno Babšovo tiskovno tožbo, za katero da so dali duhovniki, ker so bili ogromni troški, mnogo podpor, on pa 300 gld. Navaja, da so darovali „trije duhovniki“ od tu in tam toliko, potem zopet „župnik“ tu in tam, dasi ve dr. Greg., da teh darov ni bilo! So že vsi zapopadeni v omenjeni svoti. — Dolžnost njegova in drugih pa je bila, pokriti vse troške, kajti Gabršček je bil zapečlan v pravdo; troške je moral po ogromni večini sam plačati. Gregorčič je še dolžan Gabrščeku, ne pa da mu je kaj daroval. Dolžnik je tudi on, katerega se je takrat varovalo, da sedaj vleče tisočake. Nesramnost Gregorčičeva je velika, da celo take reči postavlja v krivo luč. — Naj bi rajši povedal, da je Gabršček takrat prišel boj za slovensko poroto v Gorici, ki je tudi ugodno izbojevan!

„Proti temu gospodu nimamo nič.“ — Gregorčič piše: „Drugi kandidat (Slov. kluba) za deželno odborništvo je dr. Franko. Proti temu gospodu nimamo nič.“ — Glejte ga hinavskega Gregorčiča. Na papirju v „Gorici“ nima nič proti dr. Frankotu, v deželnem zboru je uganjal pa obstrukcijo dr. Gregorčič z namenom, da bi ubranil vstop v deželni odbor A. Gabrščeku in dr. Frankotu. — Hinavščina Gregorčičeva je sicer velika, ali vsi za njo skriti nameni se ne uresničujejo.

Samo zahvaljanje proti Gabrščeku je v „Gorici“. Gregorčič pogreva same stare reči, že tolikrat ovržene. Zato se ne spleta odgovarjati na vsa podtikanja in laži. Pa čemu tudi, ko Gregorčičeva pogreta „rihta“ smrdi celo ljudem v taboru klerikalne stranke!

„Novostrujarsko društvo“ v Črnicah. — Poroča se nam, da so ustanovili v nedeljo v Črnicah „novostrujarsko“ društvo na pravi krščansko-

demokratski podlagi. Trije so bili tam, med njimi „novostrujar“ Kremžar. Kaj pravi Gregorčič?

Lasna hvala se pod mizo valja. — Gregorčič se hvali na vse pretege po „Gorici“, koliko je žrtvoval za slovensko šolstvo. Kar navaja, ni res. — Naj pove rajši, koliko je dobil denarja za prazno delo, odkar je poslanec in ima dopust. Naj pove rajši, koliko ima tisočakov in tisočakov prihranjenih v hranilnicah. Če se to primerja z njegovo požrtvovalnostjo, se tista tako hvalisana njegova požrtvovalnost razplini v nič. Žep mu je prvo, požrtvovalnost zadnje!

Desorganizacija v klerikalni stranki. — Gregorčič pravi v Gorici: v „njej“ (namreč v klerikalni stranki) ni sloge ni edinosti, marveč so razne frakcije in struje, ki ne soglašajo, ki si nasprotujejo in se izpodrivajo, ki so pripravljene nič ne delati, ako njihova ne obvelja. Tako govori voditelj klerikalne stranke na Goriškem. Lepa taka stranka! Malo vablivo: biti pristaš take razdrapane stranke!

V Podbrdu je predaval tamkajšnji župnik o razvoju razkola med liberalno in katoliško stranko. Za poč. Ali se mu meša? Naj bi bil predaval rajši o razkolu v klerikalni stranki, ki je počil na dan ta mesec. Anti ni pridigal, da je sloga v klerikalnih vrstah pa da „liberalci“ delajo kak nov razkol!

„Sloga“ in domišljavost. — Na prvi strani v „Gorici“ v soboto pridiga Gregorčič slogo, na drugi strani pa zmerja „novostrujarje“, ki so mu domišljavi ljudje, ki se drznejo, postaviti se z njim, „izkušenim politikom in požrtvovalnim rodoljubom“ v isto vrsto. Bum! Domišljavost je res velika. Zato pa jih Gregorčič už, naj bodo lepo ponižni ter naj lepo trepečejo pred njim, ki je tako velik ter je že toliko dobrega storil goriškim Slovincem! Taki „politiški otročaji!“ — Lepo se dajejo klerikalci med seboj. In ljudstvo naj še kaj verjame absolutistu Gregorčiču ali pa „politiškim otročajem“!

Priloga. — Današnji „Soči“ smo priložili letak narodnih tvrdk A. Bisail in J. Zornik. Priporočamo!

„Dramatski skup Istra“ v Kopru ima lep nov oder za predstave ter ga rad posodi proti mali odškodnini.

Priloga. — Današnji „Soči“ smo priložili imenik in cenik listov, ki se dobé v naši knjigarni. — Cenj. naročniki naj blagovolijo istega shraniti in se ga prav pridno posluževati, ko kaj rabijo.

Listnica. — G. dop. v S.: Vaš dopis je priobčen v št. 121.

Trgovsko-obrtna in gospodarske vesti.

Slovenska trgovska šola v Ljubljani. — Ravnateljstvo te šole naznanja, da se otvori z novembrom t. l. pripravljalni razred za slovensko trgovsko šolo v Ljubljani in zadržna šola. V pripravljalni razred se bodo sprejemali učenci, ki so dovršili najmanj ljudsko šolo in so stari 13 let, na zadržno šolo pa učenci, ki so dovršili ljudsko šolo in so stari 16 let. V pripravljalnem razredu znaša šolnina K 50.—, pouk na zadržni šoli je brezplačen; deželni odbor kranjski pa lahko oprosti tudi plačevanja šolnine v pripravljalnem razredu. Vpisovanje se bo vršilo dne 13. in 14. novembra od 9. ure dopoldne naprej v II. nadstropju hiše na Kongresnem trgu št. 2. Učenci naj se takrat zglaste osebno v spremstvu svojih starišev ali njih namestnikov pri ravnateljstvu ter naj prinese s seboj krstni list in zadnje šolsko spričevalo. Redni pouk se prične dne 16. novembra.

Tečaj za čevljarje se otvori v Gorici na prizadevanje zavoda za pospeševanje obrti. Tečaj bo trajal od 16. nov. do 19. dec. 1908. Oglasiti se je v zavodu, ulica Morelli 31, do 7. novembra t. l., od 9. do 12. dopoldne.

Preskrba Istra z vodo. — Jedna največjih potreb, da se Istra dvigne gospodarsko, je preskrba z vodo. Osrodnja vlada je izročila proučenje problema poverjenikom, ki potujejo po istočni Istri ter iščejo primernih izvirkov. Med poverjeniki se nahaja dr. Ad. Förster, konzulent za geologijo in meteorologijo v notranjem ministerstvu, stavbeni svetnik iz tega ministerstva A. Micheluzzi ter stavbeni svetnik pri tržaškem namestništvu M. Oberst; pridružil se je tudi stavbeni podjetnik Schwarz.

Sardela. — V Martinšćici na Čresu so vlovili tamkajšnji hrvaški ribiči te dni okoli 80.000 sardel. Lov sardel obeta biti izdaten.

Ponudbeni razpis glede oddaje prevaževalne službe v postaji Ljubljana c. kr. drž. žel. — C. kr. državno ravnateljstvo v Trstu namerava po smislu § 68. obratnega pravilnika v svoji postaji Ljubljana c. kr. d. ž. uvesti lastno prevaževalno službo za dovoz in odvoz tu oddanega, ozir. dosepelega blaga in izvrševanje te službe oddati ponudbenim potom. Natančnejši pogoji so na upogled pri načelniku c. kr. železniško-obratnega urada Ljubljana c. kr. drž. žel. in pri oddielku VI. podpisanega c. kr. ravnateljstva drž. žel. v št. 26. I. nadstr., kjer se tudi izročajo brezplačno ponudbeni obrazci. — Pravilno spisane ponudbe se mora vložiti najkasneje do 18. novembra 1908. od 10. ure dopold. pri navedenem oddielku ravnateljstva. Odločitev o zavrnitvi ali sprejemu ponudbe se vrši brez napovedi vzrokov in se bo izid naznanil vdeležnikom do 26. novembra 1908. — C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

C. kr. avstr. državna železnica. — Veljavno s 20. oktobrom 1908. so se zvišali na vseh progah c. kr. avstr. državnih železnic (izvzemši dalmatinske proge in tržaška odpravnika c. kr. državnih železnic) skladni roki po tarifi na šest dnevni ur. Za dnevne ure veljajo ure od 8. ure zjutraj do 6. ure zvečer.

Novi egrski vinski zakon odpira „apretiraju“ vrata na stečaj. § 2. dovoljuje zgoščanje mošta z vkuhanjem, slajšanje mošta, razkisljevanje mošta in vina z ogljenokislim apnom, čiščenje (!) vina z želatino, mlečnim kazeinom, taninom, špansko zemljo in koalinom; uporabo žganega sladkorja pri moštu in vinu; stranjevanje barve pri moštu ali vinu s spodijem ali lesnim ogljem; osveženje z žvepleno kislino; vporabo kvasa (droži) pri moštu in vinu; nalivanje mošta in vina na druge tropine za prevretje in umirjenje (!); precejanje in pasterizacijo s kotlom in vročimi cevmi. — § 3. dovoljuje vinotrcem pranje sodov in steklenic s 95% rafiniranim špiritom; isti špirit se sme uporabiti za „pripravo čistilnih sredstev“. — § 4. pravi: Dodatek sladkorja kislu moštu je dovoljen do 4 kg na hektoliter. Ker gotovo ne bo stal pri vsakem sodu in vsaki steklenici zaupnik ogrske vlade, ko jih bodo vinotrci prali, bo pač precej pralnega špirta ostalo v moštu oziroma vinu. Vinotrcem je torej omogočeno alkoholiziranje vina, pa tudi vse drugo spreminjevanje istega. Za vinogradnike pa veljajo strogi predpisi. Stiskanje grozdja morajo javiti 24 ur poprej, o pridelanem vinu morajo voditi stroge zapiske v kolkovanih knjigah, samo da bi kaj ne „mešali“. Torej zopet načelo: Male tatove vesljo, velike pa izpuščajo.

Politični pregled.

Balkan. — Srbski kraljevič Gjorgje je dospel v Petrograd, kjer je bil sprejet nad vse sijajno, ker car Nikolaj je hotel na ta način pokazati, kako se zanima za jugoslovansko vprašanje. — Demonstracije proti Avstriji v Belgradu se nadaljujejo. Tako je bila demonstracija tudi v gledališču pri predstavi drame „Pera Šegedinac“, v kateri se slika ustaja banaških Srbov. — V Belgradu so hoteli baje pogati v zrak poslopje avstrijskega poslanstva z bombami. Vest pa najbrže ni resnična. — Pred gledališčem v Belgradu je bil shod srbskih žena. Udeležilo se ga je 10.000 ljudi. — Ruski car Nikola je povabil k sebi srbskega kraljeviča, kar je vzbudilo splošno navdušenje. — V Rimu se mudi črnogorski ministerski predsednik dr. Tomanović, da intervenira v prid Srbije in Črnogore. V Carigradu pa je bil srbski odposlanec Novaković.

Deželnozbornske volitve v Istri. — V nedeljo je volila splošna kurija. V slovanskem delu so izvoljeni: Pangerc, 3134 glasov (klerikalni kandidat Štrajn 501 glas, samostojni kandidat Šisković 708 glasov); dr. Kurelić, 7306 glasov (soc. Jelčić 585); Flego v V. okraju in Spinčić v VII. okraju, izvoljena skoro soglasno. — V laških okrajih bo ožja volitev med liberalcem Apollonio (2278 glasov) in kršč. socialcem Spadaro (2185 glasov); izvoljeni so: Candussi-Giarlo in dr. Pesante ter socialist dr. Ritossa v Pulju.

Razne vesti.

Akad. društvo slovenskih agronomov „Kras“ na Dunaju je na svojem I. občnem zboru zimskega tečaja izvolilo sledeči odbor: predsednik: cand. ing. agr. Albert Vedernjak, podpredsednik: cand. ing. forest. Vojko Koprivnik, tajnik: stud. forest. Vatroslav Kraut, blagajnik: stud. forest. Zmagoslav Starovašnik, knjižničar:

stud. forest. Radovan Pleško, namestnik: stud. forest. Savo Bratina, preglednika: geom. et cand. cult. ing. Dragotin Gustinčič, cand. ing. forest. Gustav Hrzič.

Neki mornar z ladje „Bellona“ v Pulju je ušel v noči od četrtka na petek. Čoln „Ajax“ 1. je pripravil zvečer za beg ter porabil ponoči ugodno priliko, da se je odpeljal z njim. Čez par ur so videli, kaj se je zgodilo. Hitro so šli s torpedovko za njim, pa ga niso nikjer dobili. Ker je bil močan veter, je moral biti čoln že daleč, če se ni zgodila nesreča, da se je čoln prevrnil ali kam zadel ter izročil fanto valovom.

Sprememba državnega šolskega zakona. — Minister za uk in bogočastje je odredil, da se imajo izbrati vsi paragrafi državnega šolskega zakona, ki so potrebni spremembe.

Abstinenca švedske mladine. — Abstinentna zveza švedskih študentov ima 11.650 članov v 215 odborih. Zveza se je sedaj združila z zvezo abstinentnih učiteljev in dobiva 2000 K državne podpore.

Iz strahu je poklical minuli teden neki nemški tujec, ki je bral v časopisih o divjih Slovincih v Ljubljani policaja na pomoč. Na trgu je vpraša v nemškem jeziku branjevko: Koliko hrušk se dobi za 1 krajcar? Žena mu je odgovorila: Štir. Policaj je razjarjenega tujca poučil, da ga ženica ni mislila žaliti. (Besedo štir pomeni v nemščini „bik“).

Čuden odlok. — Na Bavarskem je zblaznel župnik. Raditega so mu vzeli mašč in prepovedali deliti svetotajstva. Le nadzorstvo nad ljudskimi šolami so mu pustili. Čuden odlok vsekako.

Zvišana kazen. — Graško višje sodišče je zvišalo kazen ljubljanskim demonstrantom Javorniku od 6 tednov na 6 mesecev. Pirnatu in Kaduncu od 2 tednov na 2 meseca. Ali bo graško deželno sodišče tudi malce pogledalo celjske in marihorske obsodbe?

To zvišanje — to je tista „strenge Bestrafung“, katero so čutili goriški Slovenci tako britko ob času umora avstrijske cesarice Elizabete. Le ta razlika je, da so bili pri nas obtoženci že kar doma najhujše obsojeni — pri ljubljanskih pa zvišuje kazni višja sodnja v Gradcu. „Strenge Bestrafung“ pa je tukaj kot je bila pri nas jednaka.

Glavo je odrezal v Puščavi pri Beljaku neki kočar fantu, s katerim je popival, a sta se pozneje sprla in strela. Najprej je fant ubil in mu potem popolnoma odrezal glavo.

Slovensko akad. društvo „Ilirija“ v Pragi bo imelo svoj prvi redni občni zbor dne 28. vinotoka 1908. ob 8. uri zvečer v prostorih rest. „U. Schöbla“ Ječná ul. Slovanski gostje dobrodošli. — Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika. 2. Proračun. 3. Volitev predsednika. 4. Odbori in drugi predlogi. 5. Slučajnosti.

Na zadnjem občnem zboru „Tabora“ v Gradcu je bil izvoljen sledeči odbor: iur. Korun Milan, predsednik; tehn. Hrovat Vekoslav, podpredsednik; iur. Šorn Fran, tajnik; tehn. Miklič Matko, blagajnik; phil. Franković Vladimir, knjižničar; med. Brezovnik Mirko, gošpodar; iur. Božič Jakob in phil. Ljudevit Mlakar, namestnika; tehn. France Fischer, med. Rado Schober in iur. Zorjan Matko, pregledniki.

Velika riba. — V Novemgradu v Dalmaciji so ujeli veliko ribo, težko okoli 400 kg. Sama jetra so bila težka 60 kg. Riba je bila dolga 3½ m. Znanstveno ime ribe je: „Lexanchus griseus“. Riba spada v vrsto morskih psov. Sedaj se nahaja v Trstu.

Jaglic odlikovan. — Cesar je podelil profesorju dr. V. Jagiću deano plemstvo.

Shod ameriških Slovencev. — Pred kratkim se je vršil v Clevelandu velik shod Slovencev, na katerem je bilo govora o dogodkih v Ptuj in Ljubljani. Izvolili so odbor, ki bo nabiral za žrtve v Ljubljani.

Rezerlisti 54. pešpolka so odšli iz Olomuca v Bosno. Ves 15. vojni zbor je mobiliziran.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglas obsežnejši se računa za vsako besedo 3 vin. Najpripravnejše inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na defail (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Proda se hiša v koji je bila 35 let trgovina z mešanim blagom in pokarna. K hiši spada dvorišče, pralnica, velik vrt nasajen s trtami. Zadnjih 5 let je bilo v hiši konsumno društvo. Proda se radi onemoglosti gošpodarja po jako nizki ceni. — Natančneje se izve pri g. Ivanu Suttner, Via Ponte nuovo 44 v Gorici.

Cenj. dame in gospodje -- pozor!

Imate že šivalni stroj? Ako ga nimate, omislite si najnovejšo marko »Original-Viktoria« in najboljšega izdelka.

Po dolgoletnih skušnjah sva se prepričala da ostane »Original« le najboljši.

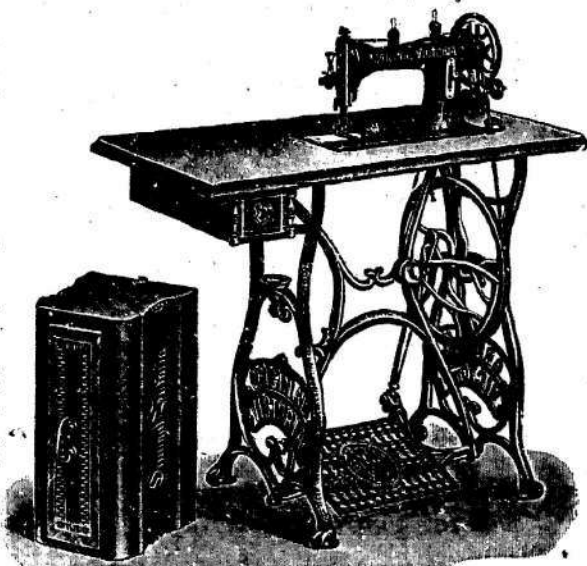
Original-Viktoria stroji delajo še po 15-letni uporabi brezšumno.

Original-Viktoria stroji so neprekosljivi za domačo rabo in obrtne namene.

Original-Viktoria stroji so najpripravnejši za umetno vezenje (rekamiranje). Tvrda stavi na razpolago strankam učiteljico, ki poučuje brezplačno.

Original-Viktoria stroji so najboljši izdelki vseh dosedaj obstoječih tovarov. Za vsak stroj jamčiva 10 let. Nikdo naj ne zamudi prilike ogledat si pred nakupom »Original-Viktoria« stroje.

Edina zaloga »Original-Viktoria« strjev in drugih šivalnih strojev, dvokoles »puč«, orožja, municije in vseh lovskih priprav pri trdk!

KERŠEVANI & ČUK - GORICA

Stolni trg št. 9 (Plazza Duomo)

Lastna delavnica in popravilnica RIVA CASTELLO št. 4.

CHRISTOFLE & Co. Namizno orodje in posodje vseh vrst.

Priznana težko posrebrnjeno najlepše forme.

Kompletne kasele namiznega orodja, posodja za omako, kavo, čaj, namizni podstavki, umetni izdelki.

Jedino nadomestilo pravega srebra.

Posebni izdelki za hotele, restavracije in kavarne, kakor tudi pensijone gospodinjstvo itd.

G. kr.

dvorni založniki

Christofle & Co. Dunaj I. Opernring 5 (Heinrichshof).

Ilustrovan cenik na zahtevanje. — V vseh mestih zastopano po prekupcih. — Kot jamstvo svoje izvirnosti imajo naši izdelki svojo tovarniško znamko in ime Christofle.

Pišite dopisnico

pa dobite najlepše uzorce nove jesenske

mode gratis in franco.

Veelika razposiljateljska trgovina

Pregrad & Černetič

Trgovski dom Gorica.

Mala vila

nova, visoko pritlična,

obstoječa iz 4 sob, kuhinje, kleti, drvarnice in z lepim sadnim vrtom se proda radi odpotovanja iz Gorice iz proste roke. V kuhinji je napeljan vodovod. Več se izve: ulica Št. Petra št. 7 Gorica.

Anton Kuštrin

trgovec z jedilnim blagom

v Gorici, Gosposka ulica št. 25.

priporoča slav. občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega in kolonijalnega blaga na debelo in drobno. Vse blago je prve vrste, cene nizke, postržba točna in solidna. Blago se pošilja po pošti in železnici, v mestu pa na dom ako želé gg. odjemalci.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadstr.) — Telefon št. 79.

Račun poštne hranilnice števil. 837.315.

V skupni seji načelstva in nadzorstva z dne 5. decembra 1907. se je določilo:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 %. Stalne večje vloge z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Posojila se dajejo zadružnikom na vključbe po 5 1/2 %, na varščino ali zastave in na menjice po 6 %.

Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1907. s 6 %.

Stanje 31. dec. 1907.: Zadružnikov 1867 z deleži v znesku 99.684 kron. — Hranilne vloge: 1.706.550.77. Posojila: 1.699.186.77. — Reservni zaklad: 85.954.35. — Vrednost hiš: 112.328.—

Denar prihrani, kdor kupi izgotovljeno pohištvo pri

Ant. Breščak-u

v Gorici,

v Gosposki ulici št. 14

(v lastni hiši)

kateri ima v zalogi najbogatejšo izbero pohištva vseh slogov za vsak stan, priprostega in najfinejšega izdelka.

Daje tudi na obroke.

Lastna delavnica

za tapecirano pohištvo.

Cene brez konkurence.

Različno pohištvo iz železa, podobe na sipe in platno, ogledala, zima in platno.

GORICA.

GORICA.

Narodno podjetje.

Hotel „Pri Zlatem Jelenu“.

V središču mesta. Ob glavni ulici z državnega kolodvora. Zbirališče trgovskega sveta in goriških Slovencev. — Nad 30 sob za tujce od K 1.20 višje. Velik vrt z verando. Stekleni salon s teraso. Velik jedilni salon. Več sob za klube in sklenjene družbe. Kegljšče. — Točarna z običajnimi gostilniškimi cenami za jedi in pijače. — Domača in tuja vina. — Plzenjsko in puntigamsko pivo. — Cene jako zmerne. — Postrežba pod novo upravo skrbna in točna.

GORIŠKA TOVARNA MILA.

Narodno podjetje, edino te vrste.

Ustanavljajmo domačo obrt in industrijo, ker brez te bomo Slovenci za vselej le hlapčevali tujcem.

Slovenske gospodinje! Poskušajte milo iz te domače tovarne! Izdelek je izvrsten. Cene običajne!

Naša specialiteta je: Caprasole — Koza s solncem. Poskusite in sodite!

Svoji k svojim!